

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2021-02-22
Besvaras senast
2021-03-03 kl. 12.00

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2020/21:1918 Övergreppen i Xinjiang

Det har under en längre tid varit känt i omvärlden om hur Kina utsätter den muslimska gruppen uigurer för tvångsarbete, tortyr och systematiska våldtäkter i fångläger i Xinjiangprovinsen.

Nu framkommer ytterligare vittnesmål om tortyr och våldtäkter. Manliga poliser skryter om hur de våldtagit och torterat kvinnor. Studenter hålls fångna med bojor och torteras. Vittnesmålet kommer från en lärare som arbetat i ett fångläger i Xinjiang, skriver CNN.

På sin första arbetsdag såg läraren Qelbinur Sidik hur två soldater bar ut en ung uigurisk kvinna på en bår. Det fanns ingen livsgnista i hennes ansikte. Hennes kinder var helt vita och hon andades inte, säger Qelbinur Sidik till CNN. Via en kvinnlig polis som arbetat i lägret fick hon senare höra att kvinnan hade dött. Samma polis berättade om hur manliga poliser brukade skryta om hur de torterat och våldtagit kvinnor. CNN har inte kunnat verifiera vittnesmålen men konstaterar att de påminner om andra berättelser inifrån fånglägren. Uiguren Tursunay Ziawudun berättade tidigare i år hur hon upprepade gånger våldtogs av kostymklädda män. Själv såg Qelbinur Sidik hur unga fångar kom dit, starka och pigga. Men snabbt mådde de allt sämre. Och från sitt klassrum hörde hon skrik – från människor som blev torterade, enligt vad en polis sa till henne.

USA:s tidigare utrikesminister Mike Pompeo uttalade officiellt att Kinas kampanj för massinternering, tvångsarbete, tortyr, tvångssterilisering och misstänkta mord på över 1 miljon uigurer och andra minoriteter i Kinas Xinjiangprovins kan klassas som folkmord och brott mot mänskligheten. I mitten av januari fördömde Storbritanniens utrikesminister Dominic Raab det han med rätta kallar för barbarism i Xinjiang. Han meddelade vidare att man avsåg att införa höga böter för företag som inte kan bevisa att deras leveranskedjor är fria från tvångsarbete.

I ett svar på en skriftlig fråga (2020/21:1362) om inte Sverige också bör betrakta det som sker som folkmord svarar utrikesministern att ”även EU har vid upprepade tillfällen uttryckt stark oro för den fortsatta utvecklingen i Xinjiang. EU framförde denna oro direkt till det kinesiska ledarskapet i samband med toppmötena mellan EU och Kina i juni och september förra året”.

Att framföra ”oro” till det kinesiska ledarskapet förstår nog utrikesministern

själv inte har någon som helst betydelse för det kinesiska kommunistpartiets ledare. I stället måste sådana här övergrepp mötas med kännbara åtgärder som drabbar Kina, inte minst ekonomiskt.

Ännu mer besvärligt blir det när USA:s nye president Joe Biden kallade folkmordet för en annorlunda norm, trots utrikesdepartementets fördömande av grymheterna i lägren. Kulturellt finns det olika normer som varje land och deras ledare förväntas följa” sa Biden och fick kritiker att anklaga honom för att bagatellisera kränkningarna av de mänskliga rättigheterna i Xinjiangs läger.

Så länge inte omvärlden, och stora aktörer som USA och EU, sätter ned foten och agerar kraftfullt kommer övergreppen att fortsätta samtidigt som Kina fortsätter att förneka att de äger rum.

Sveriges regering, som ofta och högljutt brukar kalla Sverige för en humanitär stormakt och att mänskliga rättigheter är högt prioriterade agerar svagt när det väl kommer till kritan. Att utrikesministern säger att ”regeringen kommer att fortsätta att ta upp utvecklingen i Xinjiang i direkta kontakter med kinesiska företrädare samt inom EU, FN och andra sammanhang så länge situationen består” betyder ju knappast något för alla de människor som fortsätter utsättas för dessa grymheter.

Med anledning av detta vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

Är regeringen beredd att agera kraftfullt inom EU-kretsen för att få till stånd ekonomiska sanktioner eller andra åtgärder mot Kina för att få slut på dessa övergrepp?

.....

Björn Söder (SD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welanders